

Brussel, 7 juli 2020

NR. 083

Maatregelen m.b.t. het rijbewijs en de vakbekwaamheid COVID-19

Mevrouw, Meneer

De Europese Unie heeft wegens de COVID-19-crisis eveneens maatregelen genomen over het rijbewijs en de vakbekwaamheid. De Europese Verordening 2020/698 voorziet dat de bewijzen van vakbekwaamheid (code 95), vermeld op een rijbewijs of op een kwalificatiekaart, automatisch worden verlengd met zeven maanden vanaf de vermelde einddatum. De maatregel geldt voor de bewijzen van vakbekwaamheid van groep C en groep D.

De Europese Verordening 2020/698 voorziet eveneens dat de rijbewijzen waarvan de geldigheid verstrijkt na 31 januari 2020 en vóór 1 september 2020 automatisch worden verlengd met zeven maanden vanaf hun einddatum. Deze verlenging geldt zowel voor de administratieve geldigheidsduur van het rijbewijs als voor de geldigheid – eventueel in de tijd beperkt – van de categorieën.

De maatregelen van de Europese Unie hebben voorrang op de al genomen Belgische maatregelen en ze gelden voor de hele Europese Unie. De Belgische maatregelen blijven wel van toepassing op de voorlopige rijbewijzen aangezien de Europese Verordening alleen maar geldt voor de definitieve rijbewijzen. De geldigheid van deze voorlopige rijbewijzen zal trouwens verlengd worden tot 31 december 2020 om geen rechtsonzekerheid te creëren aangezien het Vlaamse Gewest beslist heeft om praktijkexamens tot 31 december 2020 toe te laten. Een koninklijk besluit hiertoe wordt opgesteld.

Onze Flash nr. 071 van 4 mei 2020 is dan ook aangepast en bevat een samenvatting van de Europese en Belgische regelgeving. De wijzigingen zijn in fluo-blauw aangeduid.

COMMUNICATIE COVID-19 CRISIS

I. MAATREGELEN MET BETREKKING TOT HET RIJBEDIJWS EN DE VAKBEKWAAMHEID

De meeste instanties, waaronder de regionale examencentra, de centra voor medische en psychologische herstelonderzoeken en bepaalde gemeentelijke diensten die instaan voor het verkrijgen en hernieuwen van een rijbewijs of voorlopig rijbewijs, moesten vanaf het begin van de coronaviruscrisis hun deuren sluiten. Deze situatie heeft het sommige burgers onmogelijk gemaakt de nodige stappen te zetten om hun definitief rijbewijs te halen of hun rijbewijs te hernieuwen.

De Europese verordening 2020/698 voorziet dat de rijbewijzen waarvan de geldigheid verstrijkt **na 31 januari 2020 en vóór 1 september 2020** automatisch vanaf hun einddatum met 7 maanden worden verlengd en dit **voor de gehele Europese Unie**. Doordat deze verlenging automatisch is, moet de hernieuwing van het document niet worden aangevraagd.

De Europese verordening 2020/698 voorziet ook dat de bewijzen van vakbekwaamheid (code 95), vermeld op de rijbewijzen of de kwalificatiekaarten, waarvan de geldigheid verstrijkt **na 31 januari 2020 en vóór 1 september 2020**, automatisch vanaf de vermelde einddatum worden verlengd met 7 maanden en dit **voor de gehele Europese Unie**. Deze verlenging is eveneens automatisch.

Daarnaast voorziet het Koninklijk Besluit houdende maatregelen betreffende het rijbewijs, naar aanleiding van de COVID-19-crisis, dat **de voorlopige rijbewijzen, die hun geldigheid verliezen na 15 maart 2020, verlengd worden t/m 30 september (31 december 2020 zodra nieuw KB in werking treedt)**:

Tevens worden volgende documenten, die hun geldigheid verliezen na 15 maart 2020, verlengd worden t/m 30 september 2020:

- de rijgeschiktheidsattesten
- de attesten van de griffie voor het verkrijgen van een rijbewijs met code 200 of voor een tijdelijk rijbewijs beperkt tot bepaalde categorieën.
- de deelnemingsdocumenten met het resultaat van de psychologische en medische herstelonderzoeken
- het bezoldigd vervoer

De verlenging van de geldigheid van deze documenten geldt **uitsluitend in België**.

DE VOLGENDE MAATREGELEN ZIJN OOK VAN TOEPASSING

- De op het rijbewijs voor groep C en/of groep D vermelde code 95 die na 31 januari 2020 en vóór 1 september 2020 verstrijkt, wordt verlengd met 7 maanden voor de hele Europese Unie.
- De geldigheidsduur van groep 2 (categorieën C, C1, C+E, C1+E en D, D1, D+E en D1+E) en van de niet-permanente categorieën van groep 1 die na 31 januari 2020 en vóór 1 september 2020 op het rijbewijs zijn vermeld, worden automatisch verlengd met 7 maanden voor de hele Europese Unie.
- Europese rijbewijzen, waarvan de geldigheid na 31 januari 2020 maar vóór 1 september 2020 verstrijkt worden verlengd met 7 maanden voor de hele Europese Unie. De bestuurder mag, zonder het rijbewijs om te moeten wisselen, blijven rijden met dit rijbewijs.
- Als de aanvraag voor een (voorlopig) rijbewijs vervalt in de periode van 16 maart 2020 t/m 30 september 2020, dan wordt de geldigheid van die aanvraag automatisch verlengd t/m 30 september 2020.
- Rijbewijzen of voorlopige rijbewijzen die na 15 december 2019 werden opgemaakt en die nog niet zijn afgehaald, kunnen tot en met 30 september 2020 worden afgehaald, ook al zijn er in-tussen meer dan 3 maanden verstreken.

IN DE PRAKTIJK

De politie is op de hoogte van deze maatregelen. De (voorlopige) rijbewijzen blijven geldig en moeten niet door een nieuw document worden vervangen.

Als de geldigheid van het rijbewijs, van een categorie met beperkte geldigheidsduur of van code 95 verstreken is vóór 1 februari 2020 (voor een voorlopig rijbewijs, vóór 16 maart 2020), dan gelden deze tijdelijke maatregelen niet en moet de burger zich in regel stellen alvorens hij regelmatig kan rijden.

II. CONCRETE TOEPASSINGEN

1. VOORLOPIG RIJBEWIJS

1.1. VOORBEELD 1

Het voorlopig rijbewijs vervalt op 16 februari 2020 (datum vermeld onder 4b op de voorzijde van het rijbewijs).

De maatregel is niet van toepassing aangezien de geldigheid van het voorlopig rijbewijs was verstreken vóór 16 maart 2020. Met document mag de burger niet rijden.

1.2. VOORBEELD 2

Het voorlopig rijbewijs vervalt op 7 mei 2020 (datum vermeld onder 4b op de voorzijde van het voorlopig rijbewijs).

De **Belgische** maatregel is van toepassing en het voorlopig rijbewijs wordt daarom automatisch verlengd tot en met 30 september (31 december 2020 zodra het nieuw KB in werking treedt). Dit stelt de burger in staat om de nodige stappen te ondernemen tijdens deze extra tijdspanne.

De automatische verlenging betekent dat het voorlopig rijbewijs geldig blijft. Het moet niet door een nieuw document worden vervangen.

2. RIJBEWIJS

2.1. CODE 95 (VAKBEKWAAMHEID)

2.1.1 CODE 95 OP HET RIJBEWIJS OF KWALIFICATIEKAART

De op het rijbewijs of kwalificatiekaart voor groep C en/of D vermelde code 95, die verstrijkt na 31 januari 2020 en vóór 1 september 2020, wordt automatisch met zeven maanden verlengd vanaf de vermelde einddatum.

VOORBEELD

De vakbekwaamheid voor groep C vervalt op 2 april 2020. De Europese maatregel is van toepassing en de geldigheid van de vakbekwaamheid wordt daarom automatisch verlengd tot en met 2 november 2020. De automatische verlenging betekent dat het rijbewijs geldig blijft tot 2 november 2020. Het moet niet door een nieuw document worden vervangen.

Nu de opleidingscentra opnieuw open zijn, krijgt de burger extra tijd om zich in orde te stellen.

2.1.2. GELDIGHEIDSDUUR ATTESTEN NASCHOLING

De geldigheid van de uren nascholing die na 31 januari 2020 en vóór 1 september 2020 verstrijkt, wordt verlengd met 7 maanden.

VOORBEELD

Iemand heeft op 5 maart 2015 zijn attest nascholing code 95 gehaald waarvan de geldigheid eindigde op 4 maart 2020. Door de Europese maatregel wordt de geldigheid van het attest verlengd t/m 4 oktober 2020. Als die persoon op 5 oktober 2020 in de gemeente de verlenging van de code 95 aanvraagt, komt dit attest niet meer in aanmerking voor de verlenging van de code 95.

2.2. MEDISCHE KEURING

De geldigheidsduur van groep 2 (categorieën C, C1, C+E, C1+E en D, D1, D+E en D1+E) en van de niet-permanente categorieën van groep 1 die na 31 januari 2020 maar vóór 1 september 2020 verstrijkt, wordt vanaf hun einddatum automatisch verlengd met zeven maanden. Deze verlenging geldt zowel voor de administratieve geldigheidsduur van het rijbewijs als voor de geldigheid van de (eventueel in de tijd beperkte) categorieën.

VOORBEELD 1 (GROEP 1)

Het rijbewijs is geldig tot 26 mei 2020, net als de categorieën van groep 1 (AM en B) die werden beperkt in tijd omwille van medische redenen. De categorieën AM en B worden automatisch verlengd tot en met 26 december 2020 (verlenging van 7 maanden).

De automatische verlenging betekent dat het rijbewijs geldig blijft tot 26 december 2020. Het moet niet door een nieuw document vervangen worden.

VOORBEELD 2 (GROEP 2):

De categorieën van groep 2 (C en D) zijn slechts geldig tot 15 maart 2020.

De Europese regel is hier van toepassing en de categorieën van groep 2 blijven geldig tot 15 oktober 2020 in de gehele Europese Unie. Het moet niet door een nieuw document vervangen worden.

3. RIJBEWIJS OP PROEF IN GEVAL VAN VOORLOPIG HERSTEL NA MEDISCHE EN/OF PSYCHOLOGISCHE HERSTELONDERZOEKEN

De geldigheidsduur van de categorieën die na 31 januari 2020 maar vóór 1 september 2020 verstrijkt, wordt vanaf hun einddatum automatisch verlengd met 7 maanden in de gehele Europese Unie. Deze verlenging geldt zowel voor de administratieve geldigheidsduur van het rijbewijs als voor de geldigheid van de (eventueel in de tijd beperkte) categorieën.

Dit rijbewijs is geldig tot 17 maart 2020. De categorieën van groep 1 (AM en B) die werden beperkt in tijd met vermelding van code 68 omwille van medische en/of psychologische redenen, zijn eveneens geldig tot 17 maart 2020. Het rijbewijs en de categorieën worden automatisch door de Europese maatregelen verlengd tot en met 17 oktober 2020.

Als de instellingen voor medische en psychologische onderzoeken opnieuw open zijn, krijgt de burger extra tijd om zich in orde te stellen.

De automatische verlenging betekent dat het rijbewijs geldig blijft tot 17 oktober 2020. Het moet niet door een nieuw document vervangen worden.

4. EUROPESE RIJBEWIJZEN

4.1. ALGEMENE REGEL

Het is niet nodig een Europees rijbewijs om te wisselen naar een Belgisch rijbewijs zolang de administratieve geldigheid van het rijbewijs en deze van de categorieën waarvoor het geldig werd verklaard, niet is verlopen.

4.2. VERLOPEN EUROPEES RIJBEWIJS

Als de geldigheid van het Europees rijbewijs eindigt na 31 januari 2020 en vóór 1 september 2020, dan wordt de geldigheid voor de hele Europese Unie verlengd met 7 maanden.

5. NIET-EUROPESE RIJBEWIJZEN

Het Koninklijk Besluit voorziet geen uitzondering voor de omwisselingsprocedure van niet-Europese rijbewijzen.

Daarom moet tot de heropening van de gemeentelijke diensten volgende procedure worden gevolgd:

- De titularis van een niet-Europees rijbewijs dat na 15 maart 2020 vervallen is, moet per e-mail de gemeente vragen om zijn niet-Europees rijbewijs om te wisselen. Bij deze e-mail voegt hij een scan of een foto van zijn rijbewijs (recto-verso).
- De gemeente maakt een protocol 1 op, gedateerd op de dag van ontvangst en voegt een kopie van de e-mail en het niet-Europees rijbewijs toe aan het protocol.
- Op dat ogenblik wordt de procedure tot omwisseling gestart en kan, zodra het origineel document in het bezit van de gemeente is, het niet-Europees rijbewijs opgestuurd worden naar de politie voor authenticatie. Als er vervolgens aan alle overige voorwaarden is voldaan, kan het niet-Europees rijbewijs worden omgewisseld.

6. AANVRAGEN OM EEN (VOORLOPIG) RIJBEWIJS

VOORBEELDEN

Theoretisch examen afgelegd op 19 maart 2017, de burger kan nog een voorlopig rijbewijs aanvragen t/m 30 september 2020.

Praktisch examen afgelegd op 15 april 2017, de burger kan zijn rijbewijs aanvragen t/m 30 september 2020.

Theoretisch examen afgelegd op 15 maart 2017 of vroeger, de burger kan geen voorlopig rijbewijs aanvragen.

Praktisch examen afgelegd op 15 maart 2017 of vroeger, de burger kan geen rijbewijs aanvragen.

III. SPECIFIEKE INFORMATIE VOOR DE GEMEENTEN EN DE TOEPASSING ERVAN IN MERCURIUS

1. GESLAAGD EXAMEN TERWIJL DE GELDIGHEID VAN HET VOORLOPIG RIJBEWIJS VERLOPEN IS

Als een rijbewijs wordt aangevraagd terwijl de geldigheid van het voorlopig rijbewijs is verlopen, zal Mercurius blokkeren. U kan dit oplossen door het nummer 999901 in te vullen in het examen-scherm bij de gegevens over bekwaamheid/scholing. Zo is duidelijk dat het hier een rijbewijs betreft die werd aangemaakt op basis van de genomen COVID-19-maatregelen.

The screenshot shows the 'Aangelegde rij-examens' section of the Mercurius application. It features a table with columns for 'Geldig voor', 'Type', 'Cat', 'TD', 'N', 'Datum', 'Examen', and 'Examen'. Below the table, there are several form fields for 'Examengegevens', including 'Categorie', 'Geldig voor', 'Type', 'Status-examen', 'Examenverloren', 'Dossier', and 'Examenverloren'. A red box highlights the 'Examenverloren' field, which contains the value '999901'. Below the form, there is a red box containing the text: 'De kandidaat beschikt over een bewijs van bekwaamheid/scholing, verlopen in rijbewijs'. A 'Opslaan' button is visible in the bottom right corner.

Geldig voor	Type	Cat	TD	N	Datum	Examen	Examen
Verloren	T	B	H	N	15-04-2017	SPSCHEM	1001
Standaard	P	N	H	N	22-04-2017	SPSCHEM	1001

2. OMWISSELEN VAN MODEL VAN VOORLOPIG RIJBEWIJS

Als de burger zijn voorlopig rijbewijs wenst om te wisselen terwijl zijn vorig voorlopig rijbewijs niet meer geldig was dan kan dit enkel door tussenkomst van de helpdesk. OPGEPAST: een voorlopig rijbewijs kan slechts éénmaal worden omgewisseld.

BIJVOORBEELD: een voorlopig rijbewijs M36 geldig tot 2 mei 2020 kan nog worden omgewisseld naar een M18 tot 30 september (31 december 2020 zodra het nieuw KB in werking treedt). Om de helpdesk toe te laten dit voorlopig rijbewijs correct op te maken, dient u een e-mail te sturen naar incident.rijbewijs@mobilit.fgov.be met vermelding van uw NIS-code en alle gegevens die noodzakelijk zijn om het voorlopig rijbewijs correct op te maken.

Voorlopige rijbewijzen waarvan de geldigheid verstreek vóór 16 maart 2020, kunnen niet meer omgewisseld worden.

3. AANVRAGEN VAN EEN VOORLOPIG RIJBEWIJS TERWIJL HET THEORETISCH EXAMEN AL MEER DAN 3 JAAR VERSTREKEN IS

Deze voorlopige rijbewijzen kunnen enkel door tussenkomst van de Helpdesk Rijbewijzen aangevraagd worden via incident.rijbewijs@mobilit.fgov.be.

Zo kan er nog tot 30 september 2020 een voorlopig rijbewijs worden aangevraagd voor theoretische examens afgelegd na 15 maart 2017.

4. VERLENGING VAN DE VAKBEKWAAMHEID (CODE 95)

De verlenging van de code 95 met attesten die op datum van de aanvraag van het rijbewijs minder dan vijf jaar oud zijn, zal u zelf zonder probleem kunnen uitvoeren in Mercurius.

Als de attesten meer dan vijf jaar oud zijn, zal Mercurius wel een foutmelding geven.

In dit geval stuurt u een e-mail naar certdriving@mobilit.fgov.be met als onderwerp 'verlenging code 95 – COVID-19' en zal de dienst Certdriving de verlenging zelf in orde brengen. Vergeet hierbij niet het rijksregisternummer van de burger te vermelden.

VOORBEELD

Op 15 maart 2020 heeft een chauffeur 28 uren nascholing gevolgd waarvan 1 opleiding meer dan 5 jaar oud is op 20 april 2020. De chauffeur volgt in augustus nog 1 opleiding van 7 uren en komt op 2 september 2020 naar de gemeente voor de verlenging van de code 95.

De gemeente zal de verlenging van de code 95 niet zelf kunnen uitvoeren aangezien 1 opleiding meer dan 5 jaar oud is. De gemeente stuurt een e-mail naar certdriving@mobilit.fgov.be met de vraag dit in orde te brengen.

5. VERLENGING GELDIGHEID RIJGESCHIKTHEIDSATTESTEN, ATTESTEN VAN DE GRIF-FIE EN DEELNEMINGSDOCUMENTEN

De verlenging van de geldigheidsduur van de rijgeschiktheidsattesten, van de attesten voor het bekomen van een rijbewijs met code 200 of een rijbewijs beperkt tot bepaalde categorieën en van de deelnemingsdocumenten verandert niets aan de opmaak van het rijbewijs.

De einddata en de eventuele beperkingscodes worden gewoon overgenomen zoals vermeld op het attest **tenzij de einddatum in het verleden ligt dan neemt u 30 september 2020 als einddatum.**

Voorbeeld Een burger legt op 5 juni 2020 een deelnemingsdocument voor waarop staat dat hij op 2 december 2019 rijgeschikt is verklaard met code 68 voor een periode van 6 maanden.

De gemeente maakt hier een rijbewijs op waarvan de categorieën geldig worden gemaakt t/m 30 september 2020 met vermelding van code 68. Voor de burger wil dit zeggen dat hij met dit tijdelijk rijbewijs nog kan blijven rijden t/m **30 september 2020**, aangezien hij onder de **Belgische maatregel** valt (documenten die hun geldigheid verliezen na 15 maart 2020, worden verlengd t/m 30 september 2020).

Met vriendelijke groeten

Hilda Nasro

Communicatie – Dienst Rijbewijzen